

Αριθ. 11921/253/11.4.2014

Όροι και προϋποθέσεις τήρησης του «Ειδικού βιβλίου τροποποίησης ωραρίου εργασίας και υπερωριών» που καθιερώθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 14 του Ν. 4225/2014 (Α΄ 2)

Αριθ. 11921/253

(ΦΕΚ Β' 1130/05-05-2014)

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (Α΄ 98).
2. Το Π.Δ. 368/1989 «Οργανισμός Υπουργείου Εργασίας» (Α΄ 163), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
3. Τις διατάξεις του Π.Δ. 85/2012 «Ίδρυση και Μετονομασία Υπουργείων, μεταφορά και κατάργηση υπηρεσιών» (ΦΕΚ 141/Α/21-06-2012), όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 88/2012 (Α΄ 143).
4. Η παρ. 1 του άρθρου 80 του Ν. 4144/2013 «Αντιμετώπιση της παραβατικότητας στην Κοινωνική Ασφάλιση και στην αγορά εργασίας και λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας» (Α΄ 88), όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 14 του ν. 4225/2014 «Αναβάθμιση και βελτίωση των μηχανισμών είσπραξης των ασφαλιστικών φορέων, πρόστιμα για την ανασφάλιστη και αδήλωτη εργασία και λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας» (Α΄ 2).
5. Το γεγονός ότι από την έκδοση της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού,

αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Τήρηση του «Ειδικού Βιβλίου τροποποίησης ωραρίου εργασίας και υπερωριών»

1. Το «Ειδικό βιβλίο τροποποίησης ωραρίου εργασίας και υπερωριών» που προβλέπεται από την παράγραφο 2 του άρθρου 14 του ν. 4225/2014 (Α΄ 2), το οποίο αντικατέστησε την παρ. 1 του άρθρου 80 του Ν. 4144/2013, μπορεί να έχει τη μορφή ημερολογίου ή να τηρείται σε μηχανογραφημένες σελίδες.
2. Κάθε αλλαγή ή τροποποίηση του ωραρίου ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας, καθώς και η υπερωριακή απασχόληση εργαζομένου, εντός των ορίων που προβλέπονται από τις σχετικές διατάξεις ανά κατηγορία επιχειρήσεων ή εργαζομένων, είναι νόμιμες μόνον εάν καταγραφούν στο «Ειδικό βιβλίο τροποποίησης ωραρίου εργασίας και υπερωριών», πριν την έναρξη πραγματοποίησής τους.

3. Το «Ειδικό βιβλίο τροποποίησης ωραρίου εργασίας και υπερωριών» δεν απαιτεί θεώρηση από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΣΕΠΕ, τηρείται από τον εργοδότη στο χώρο εργασίας, διατηρείται επί πέντε έτη από τη συμπλήρωση του και τίθεται στην διάθεση των αρμόδιων ελεγκτικών οργάνων όταν ζητείται.

Άρθρο 2

Περιεχόμενο του «Ειδικού Βιβλίου τροποποίησης ωραρίου εργασίας και υπερωριών»

1. Το «Ειδικό βιβλίο τροποποίησης ωραρίου εργασίας και υπερωριών» περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

Τα στοιχεία της επιχείρησης, εκμετάλλευσης ή του εν γένει εργοδότη καθώς και την ένδειξη: «Ειδικό Βιβλίο τροποποίησης ωραρίου εργασίας και υπερωριών».

Σε ξεχωριστές στήλες θα αναγράφονται:

- α) το ονοματεπώνυμο και η ειδικότητα του μισθωτού,
- β) η ώρα έναρξης και λήξης του ωραρίου εργασίας,
- γ) η τροποποίηση που επέρχεται στο ωράριο εργασίας,
- δ) η ημερομηνία πραγματοποίησης της τροποποίησης ή της υπέρβασης του νομίμου ωραρίου,
- ε) η ώρα έναρξης και λήξης της υπέρβασης του νομίμου ωραρίου,
- στ) η αιτία για την οποία πραγματοποιείται η υπερωριακή απασχόληση,
- ζ) η ημερομηνία χορήγησης αναπληρωματικής άδεια (ΡΕΠΟ), όπου απαιτείται, τηρουμένων τυχόν ειδικότερων διατάξεων που αφορούν τον τρόπο χορήγησης του,
- η) η υπογραφή του εργαζομένου.

2. Στις στήλες του «Ειδικού βιβλίου τροποποίησης ωραρίου εργασίας και υπερωριών» καταχωρούνται από τον εργοδότη:

- α) Κάθε αλλαγή ή τροποποίηση του ωραρίου εργασίας ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας, εντός των ορίων που προβλέπονται από τις σχετικές διατάξεις ανά κατηγορία επιχειρήσεων ή εργαζομένων.
- β) Η νόμιμη υπερωριακή απασχόληση, εντός των ορίων που προβλέπονται από τις σχετικές διατάξεις ανά κατηγορία επιχειρήσεων ή εργαζομένων.

Άρθρο 3

Όροι τήρησης του «Ειδικού Βιβλίου τροποποίησης ωραρίου εργασίας και υπερωριών» για ορισμένες κατηγορίες εργαζομένων

1. Οι εργοδότες, οι οποίοι απασχολούν εργαζόμενους με σχέση εξαρτημένης εργασίας που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους εκτός έδρας, σε περιοχές στις οποίες οι επιχειρήσεις, των εργοδοτών αυτών, δεν διαθέτουν υποκαταστήματα, έχουν την υποχρέωση να τηρούν και να συμπληρώνουν το «Ειδικό Βιβλίο τροποποίησης ωραρίου εργασίας και υπερωριών», κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 14 του Ν. 4225/2014, στην έδρα της επιχείρησής τους. Οι εργοδότες αυτοί προμηθεύουν τους εργαζόμενους της παρ. 2 του παρόντος, πριν την έναρξη απασχόλησής τους, με αντίγραφο/απόσπασμα του «Ειδικού Βιβλίου τροποποίησης ωραρίου εργασίας και υπερωριών», το οποίο τηρείται, με ευθύνη του εργοδότη, στο χώρο εργασίας και επιδεικνύεται σε περίπτωση ελέγχου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα.

2. Η τήρηση του «Ειδικού Βιβλίου τροποποίησης ωραρίου εργασίας και υπερωριών», κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, ισχύει για τις κάτωθι κατηγορίες εργαζομένων με σχέση εξαρτημένης εργασίας:

α. Οδηγοί φορτηγών, οδηγοί ΚΤΕΛ, οδηγοί βυτιοφόρων, οδηγοί τουριστικών λεωφορείων, οδηγοί ταξί και ιδιωτικής χρήσεως αυτοκινήτων.

β. Προσωπικό φύλαξης (security)

γ. Καθαρίστριες συνεργείων καθαρισμού

δ. Διανομείς φαγητού (delivery)

ε. Διανομείς επιχειρήσεων ταχυμεταφορών (courier)

στ. Ιατρικοί Επισκέπτες

ζ. Αισθητικοί

η. Περιοδεύοντες πωλητές

θ. Χειριστές ανυψωτικών, εκσκαπτικών κ.λπ. μηχανημάτων τεχνικών έργων

3. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν υπάρχει σύμβαση εξαρτημένης εργασίας όπως επί συμβάσεων ανεξαρτήτων υπηρεσιών ή μίσθωσης προσοδοφόρου πράγματος (μίσθωση ταξί), δεν υφίσταται υποχρέωση τήρησης του «Ειδικού Βιβλίου τροποποίησης ωραρίου εργασίας και υπερωριών».

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 11 Απριλίου 2014

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ